

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ក្រុមប្រឹក្សានៃវិស័យកម្ពុជា

Council for the Development of Cambodia

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
Kingdom of Cambodia
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Nation-Religion-King

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

នាព្រឹកថ្ងៃចន្ទ ១កើត ខែកត្តិក ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស. ២៥៦៧ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ នៅវិមានសន្តិភាព ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ **សម្តេចបរមរាជវង្ស ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** មានរៀបចំ វេទិកាវេទនាជម្រកបាល-ផ្នែកឯកជនលើកទី១៩។ វេទិកានេះ មានការអញ្ជើញចូលរួមពីសំណាក់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ សមាជិក-សមាជិកាវេទនាជម្រកបាល តំណាងអង្គទូតប្រទេសនានាប្រចាំនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត មន្ត្រីរាជការ កម្លាំងប្រដាប់អាវុធ តំណាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍និងតំណាងអង្គការអន្តរជាតិ អ្នកឧកញ៉ា ឧកញ៉ា លោក លោកស្រីតំណាងវិស័យឯកជន ព្រមទាំងភ្ញៀវភិក្ខិយសជាតិ និងអន្តរជាតិទាំងអស់ ដែលមានចំនួនប្រមាណ ១,២០០នាក់។ ក្រោមពិនិត្យផ្តួចផ្តើមប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតវែងឆ្ងាយរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន អភិបាលនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ដោយគិតចាប់តាំងចាប់បដិសន្ធិឡើងកាលពី ថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩មក វេទិកាវេទនាជម្រកបាល-ផ្នែកឯកជននេះ បន្តមានអតិភាពចំនួន ២៤ ឆ្នាំ និងត្រូវបាន ចាត់ទុកថាជាកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រីបើកទូលាយដែលរាល់សេចក្តីសម្រេចនានានៃវេទិកាមានអានុភាព ជាសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

ដោយឡែកវេទិកាវេទនាជម្រកបាល-ផ្នែកឯកជន លើកទី១៩នេះ គឺជាវេទិកាលើកដំបូងបន្ទាប់ពី ប្រទេសកម្ពុជាបានចាកផុតពីការរាតត្បាតដោយសារជំងឺកូវីដ-១៩ និងបន្ទាប់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា ត្រូវបានបង្កើតនិងក្រោមមគ្គុទេសជីកនាំរបស់ **សម្តេចបរមរាជវង្ស ហ៊ុន ម៉ាណែត** ដែលជា **នាយករដ្ឋមន្ត្រី**។

ការសម្រេចរៀបចំវេទិកាឡើងវិញនេះ សមស្របទៅនឹងបរិការណ៍ដែលកម្ពុជាកំពុងបន្តលើកកម្ពស់ និងជំរុញការកែលម្អបរិយាកាសធុរកិច្ច ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន ដើម្បីចូលរួមកសាងភាពធននៃ ខ្សែសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា បន្ទាប់ពីកម្ពុជាបានយកឈ្នះទាំងស្រុងលើ សមរម្យប្រយុទ្ធនឹងជំងឺកូវីដ-១៩ ព្រមទាំងបានស្តារ និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញ ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងភាពរឹងមាំ។

ខ្លឹមសារស្នូលនៃវេទិកា គឺការពិនិត្យរួមគ្នារវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងវិស័យឯកជន ទៅលើវឌ្ឍនភាព និងបញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានដាក់ចេញនាពេលកន្លងមក តាមរយៈវេទិកាវេទនាជម្រកបាល-ផ្នែកឯកជន លើកទី១៨ និងជាបន្តបន្ទាប់សំដៅ៖

- ចូលរួមជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន តាមរយៈការបង្កើនកិច្ចសន្ទនា
- សហការរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងផ្នែកឯកជនដោយមានការតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកឯកជន, ធុរកិច្ច និងការវិនិយោគ
- ពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ចូលរួមធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និង
- ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបរិយាកាសធុរកិច្ចនិងវិនិយោគ តាមរយៈការស្វែងរកដំណោះស្រាយសម្រាប់បញ្ហាជាក់លាក់របស់ធុរកិច្ចនិងការវិនិយោគ ដែលបាននិងកំពុងបណ្តាក់ទុននៅកម្ពុជា។

ជាតិច្ចបាច់ផ្ដើមនៃវេទិកា **ឯកទត្តម ស៊ុន ចាន់ដុល ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** អនុប្រធានទី១ នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (**ក.អ.ក.**) និងក្នុងនាមជាប្រធានគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលការងារសម្រាប់យន្តការវេទិកាពាណិជ្ជកម្ម- ផ្នែកឯកជន បានរាយការណ៍អំពីការរៀបចំយន្តការ, ការសម្របសម្រួល និងអំពីវឌ្ឍនភាពទូទៅនៃក្រុមការងារទាំង១៤ ជូនអង្គវេទិកា ដោយសមាសភាពក្រុមការងារទាំង ១៤ នេះ មាន៖ (១).ក្រុមការងារកសិកម្មនិងកសិឧស្សាហកម្ម “ក”, (២).ក្រុមការងារទេសចរណ៍ “ខ”, (៣).ក្រុមការងារកម្មន្តសាស និងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និងសេវា “គ”, (៤).ក្រុមការងារនីតិកម្ម ពន្ធដារ និងអភិបាលកិច្ច “ឃ”, (៥).ក្រុមការងារសេវាធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ “ង”, (៦).ក្រុមការងារដឹកជញ្ជូន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ “ច”, (៧).ក្រុមការងារផលិតកម្មកែច្នៃសម្រាប់ការនាំចេញនិងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម “ឆ”, (៨).ក្រុមការងារទំនាក់ទំនងវិជ្ជាជីវៈ “ជ”, (៩).ក្រុមការងារស្រូវ-អង្ករ “ឈ”, (១០).ក្រុមការងារចាមពល និងធនធានរ៉ែ “ញ”, (១១).ក្រុមការងារអប់រំ “ដ”, (១២).ក្រុមការងារសុខាភិបាល “ឋ”, (១៣).ក្រុមការងារសំណង់ និងអចលនទ្រព្យ “ឌ” និង (១៤).ក្រុមការងារផ្នែកសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ “ឍ”។

ជាមួយគ្នានេះ **ឯកទត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី អនុប្រធានទី១ ក.អ.ក.** បានយកឱកាសនេះសម្ដែងនូវកត្តាញតាធម៌និងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតគោរពជូនចំពោះ **សម្តេចតេជោអតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ដែលជាស្ថាបនិកនៃយន្តការនេះ និងជាអគ្គមគ្គុទ្ទេសក៍ដ៏ឆ្លើមក្នុងការដឹកនាំវេទិកានេះមក ព្រមទាំងបានផ្តល់នូវថវិកាសំបូរស្រូវវិធានការ និងការសម្រេចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត សំដៅលើកកម្ពស់បរិស្ថានធុរកិច្ចនិងវិនិយោគ និងពង្រឹងតួនាទីរបស់វិស័យឯកជន ក្នុងការរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ បង្កើតការងារ និងពង្រឹងប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គមជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។

បន្ថែមពីនេះ **ឯកទត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី អនុប្រធានទី១ ក.អ.ក.** ក៏បានសម្ដែងនូវអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅនិងស្មើសរសើរដល់ស្នាដៃដ៏ម៉ឺនម៉ាត់របស់ **ឯកឧត្តមកិត្តិមរិះក្សបណ្ឌិត គាត ឈន់** និង **ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន** ដែលបានដើរតួនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួលវេទិកានេះកន្លងមកព្រមទាំង **ឯកឧត្តម សុខ ចិន្តាសោគា ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ** និងជាអតីតអគ្គលេខាធិការវេទិកាពាណិជ្ជកម្ម- ផ្នែកឯកជន ដែលបានជួយសម្របសម្រួលនិងគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាងក្នុងដំណើរការនៃវេទិកានេះ តាំងពីដើមរៀងមករហូតដល់វេទិកា លើកទី១៨។

ដោយឡែកតំណាងផ្នែកឯកជន ដែលមាន **អ្នកឧកញ៉ា គិត ម៉េង** ប្រធានសភាពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា, **ឧកញ៉ា លូ ម៉េង** តំណាងក្រុមការងារផ្នែកទេសចរណ៍ “ក្រុម ខ”, **ឧកញ៉ា សូ ឡូន** តំណាងក្រុមការងារផ្នែក

ដឹកជញ្ជូន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ “ក្រុម ច” និង**ឧកញ៉ាបណ្ឌិត នាង សុខី** តំណាងក្រុមការងារផ្នែកទំនាក់ទំនង វិជ្ជាជីវៈ “ក្រុម ជ” ក៏បានរាយការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃកិច្ចពិភាក្សាទាំងឡាយរបស់ក្រុមការងារតាមវិស័យក្នុង ផ្នែកឯកជន និងព្រមទាំងបានធ្វើនូវបទអន្តរាគមន៍ស្តីពីបញ្ហាប្រឈមរបស់វិស័យឯកជនផងដែរ។ ជាមួយគ្នា នេះ តំណាងផ្នែកឯកជន បានអបអរសាទររាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៧នៃរដ្ឋសភា និងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះ សមិទ្ធផលដ៏ធំធេងនានាដែលកម្ពុជាសម្រេចបានកន្លងមក ដោយបានអះអាងថាស្ថានភាពរបស់កម្ពុជានៅ ពេលនេះ គឺខុសគ្នាឆ្ងាយខ្លាំងណាស់ ដោយកម្ពុជាគឺជាប្រទេសដែលបានរក្សាកំណើនសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្នុងអំឡុងពេលពីរទសវត្សចុងក្រោយ និងបានក្លាយជាប្រទេសមួយក្នុងចំណោមប្រទេស ដែលមានកំណើន ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (**ផ.ស.ស.**) ឈានមុខគេនៅក្នុងពិភពលោក។ ចំពោះវិប្បវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស មកកម្ពុជា មានការកើនឡើងជាលំដាប់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ប៉ុន្តែត្រូវបានថមថយខ្លះទៅវិញនៅក្នុងអំឡុងនៃ វិបត្តិសកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩។ ការបណ្តាក់ទុនក្នុងស្រុក គួបផ្សំនឹងវិប្បវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេសនេះ បាន រួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងបង្កើតការងារជូនប្រជាជនកម្ពុជា។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនេះ គឺជាលទ្ធផលនៃការរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ពីវិស័យឯកជន។

ជាមួយគ្នានេះ តំណាងផ្នែកឯកជន ក៏បានថ្លែងអំណរគុណដល់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានដាក់ចេញ នូវគោលនយោបាយនិងវិធានការថ្មីៗកន្លងមក ដែលតាមរយៈនេះ វិស័យឯកជនទទួលបាននូវការលើកទឹកចិត្ត និងកិច្ចសម្រួលដ៏សម្បើមនៅក្នុងសកម្មភាពធុរកិច្ចរបស់ខ្លួន ជាពិសេសការលើកទឹកចិត្តវេជ្ជាគ្រោះដែលមាន ចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលត្រូវបានប្រកាសអោយប្រើ កាលពីខែតុលា ឆ្នាំ២០២១ កន្លងទៅ និងដែលមាននៅក្នុងច្បាប់និងបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមានផ្សេងទៀត។ ការដាក់ឱ្យអនុវត្ត នូវវិធានការថ្មីៗកន្លងមក គឺជាតឹកតាងថ្មីមួយទៀតនៃប្រសិទ្ធភាពនិងភាពស័ក្តិសិទ្ធិនៃភាពជាដៃគូសន្តនារវាង រាជរដ្ឋាភិបាល-ផ្នែកឯកជន ដែលនេះបានបង្ហាញអំពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលចំពោះ វិនិយោគិន និងធុរជន។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ តំណាងផ្នែកឯកជនបានសម្តែងនូវសេចក្តីសោមនស្សចំពោះ រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានសម្រេចទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនូវសមាសភាពក្រុមការងារទាំង១៤ ផ្នែកឯកជននៃ វេទិការាជរដ្ឋាភិបាល-ផ្នែកឯកជន តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចលេខ១៣០ សសរ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣ ហើយសមាសភាពក្រុមការងារទាំង១៤នេះ គឺជាយន្តការសន្តនារវាងថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃបណ្តាក្រសួង- ស្ថាប័ន និងតំណាងផ្នែកឯកជនទៅតាមវិស័យ។

ក្នុងសុន្ទរកថារបស់ខ្លួននាឱកាសដ៏មហោឡារិកនេះ **ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ** បានសម្តែងនូវកត្តាព្រួយបារម្ភនិងការដឹងគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតគោរពជូនចំពោះ **សម្តេច អគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន អភិបាលរដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា** ដែលជាស្ថាបនិក និងដែលតែងតែដឹកនាំវេទិកានេះជាបន្តបន្ទាប់គិតចាប់ពីវេទិកាលើកទី១ រហូតដល់វេទិកាលើកទី១៨ ដោយ កន្លងមក **សម្តេចតេជោអភិបាលរដ្ឋមន្ត្រី** ធ្លាប់បានផ្តល់នូវចក្ខុវិស័យ យុទ្ធសាស្ត្រ វិធានការ និងការសម្រេច ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់និងប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបរិស្ថានធុរកិច្ច និងការវិនិយោគនៅកម្ពុជា និងពង្រឹងវិស័យឯកជនឱ្យកាន់តែមានជវភាព និងភាពជាម្ចាស់ក្នុងតួនាទីជាក្បាលម៉ាស៊ីននៃសេដ្ឋកិច្ច។

ជាក់ស្តែង យន្តការវេទិកាវាជរដ្ឋាភិបាល-ផ្នែកឯកជនទាំង១៨ កន្លងមក បានរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ ការកែលម្អបរិយាកាសនៃការធ្វើធុរកិច្ច និងការវិនិយោគនៅកម្ពុជា ជាបន្តបន្ទាប់។

យោងតាម Business Ready នៃធនាគារពិភពលោក, កម្ពុជាបានកាត់បន្ថយ ចំណាយចាប់ផ្តើមធុរកិច្ច ពី ៥៣% នៃចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់នៅឆ្នាំ២០១៩ មកត្រឹម ២២% នៅឆ្នាំ២០២២; ចំណាយឡើយកិច្ច ត្រូវបានកាត់បន្ថយពី ៣៣% នៃ ផលស នៅឆ្នាំ២០១៥ មកត្រឹម ២៦% នៃ ផលស នៅឆ្នាំ២០២២ និង ថ្លៃអគ្គិសនីសម្រាប់ឧស្សាហកម្ម ត្រូវបានកាត់បន្ថយពី ១៦,៧ សេន/មួយគីឡូវ៉ាត់ម៉ោង នៅឆ្នាំ២០១៧ មកត្រឹម ១៣,៧ សេន/មួយគីឡូវ៉ាត់ម៉ោង នៅឆ្នាំ២០២២។ ទោះបីវឌ្ឍនភាពនេះ, បើមើលមួយភ្នែកទៅឃើញហាក់ ដូចជានៅតិចតួច ក៏ប៉ុន្តែយើងទាំងអស់គ្នាបានខិតខំធ្វើការជាប្រចាំជាមួយនឹងឆន្ទៈមោះមុត តាមទិសស្លោក “កែទម្រង់-រស់, មិនកែទម្រង់-ស្លាប់” នៅក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត, ភាពឈ្លាសវៃ, ភាពប្រាកដ និយម និងភាពម៉ឺងម៉ាត់ របស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន អភិបាលរដ្ឋមន្ត្រី នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ។

ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃសាវតារនេះ ការរៀបចំឡើងនូវវេទិកាវាជរដ្ឋាភិបាល-ផ្នែកឯកជន លើកទី ១៩ ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតី ហ៊ុន សែន អភិបាលរដ្ឋមន្ត្រី នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** នាពេលនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការបន្តនូវប្រពៃណី ដ៏បរវរពីរាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលមុន សំដៅជួយគាំទ្រជំរុញ និងលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន។ មួយវិញទៀត, វេទិកាលើកទី ១៩ នេះ ក៏ជាជំហានប្រវត្តិសាស្ត្រមួយទៀត នៃការចេញដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់ “**ចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ២០៥០**” ប្រកបដោយភាពជឿជាក់ និងថាមពលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល អាណត្តិទី៧ ដូចបាន គូសរំលេចយ៉ាងក្បោះក្បាយក្នុងបទអន្តរាគមន៍ដោយ **ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស៊ុន ចាន់ថុល** មុននេះ បន្តិច។ នៅក្នុងដំណើរការរៀបចំវេទិកាវាជរដ្ឋាភិបាល-ផ្នែកឯកជន លើកទី ១៩ នេះ, ក្រុមការងារតាមផ្នែកដែល បច្ចុប្បន្នមានចំនួន ១៤ បានជួបប្រជុំនិងបូកសរុបការងាររៀងខ្លួន ដោយបានពិភាក្សាលើបញ្ហាប្រឈម និង ស្នើឡើងនូវវិធានការអាទិភាពប្រមាណជិត ២០០ សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យនិងសម្រេច។ ជាការកត់សម្គាល់, វិធានការទាំងនោះ មានលក្ខណៈចម្រុះ ពេល គឺមានតូច, មានធំ, មានទូទៅ និងជាក់លាក់តាមវិស័យ, មានជាបញ្ហារយៈពេលខ្លី និងមធ្យម, និងមានខ្លះទៀត ជាបញ្ហារួមអន្តរវិស័យ (Cross-cutting)។ បញ្ហាប្រឈម ភាគច្រើន ត្រូវបានឯកភាពដោះស្រាយរួចរាល់នៅក្នុងកម្រិតក្រុមការងារ។

ប៉ុន្តែ ក៏មានបញ្ហាចំនួន ២៣ ត្រូវបានសម្រេចបង្វែរជូនទៅក្រុមការងារផ្នែកផ្សេង ដែលមានសមត្ថកិច្ច សមស្របជាង។ ជាមួយគ្នានេះ, វិធានការដែលមានលក្ខណៈអន្តរវិស័យ និងអន្តរស្ថាប័នប្រមាណ ១៤ ត្រូវ បានបញ្ជូនបន្តមកគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីចាត់ការបន្ត។ ជាលទ្ធផល, គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធជាបន្តបន្ទាប់, ទាំងកិច្ច ប្រជុំរួម និងដាច់ដោយឡែក, និងបានផ្តល់គោលការណ៍សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះរួចរាល់ ហើយ ដែលការខិតខំដោះស្រាយបណ្តាបញ្ហាប្រឈម ប្រកបដោយស្មារតីយោគយល់ខ្ពស់ ក្នុងកម្រិតក្រុមការងារ បង្ហាញពីភាពម្ចាស់ការ និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់នៃក្រុមការងារតាមផ្នែក។ យន្តការក្រុមការងារតាមផ្នែក ក៏បានក្លាយ ជាវេទិកាកម្រិតបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់ ដ៏មានសារៈសំខាន់មួយ សម្រាប់ពន្យល់បកស្រាយលើទិដ្ឋភាពនីតិវិធី

និងការអនុវត្តនៃវិធានការគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលពុំទាន់មានភាពច្បាស់លាស់សម្រាប់វិស័យ ឯកជន, នេះម្យ៉ាង និងម្យ៉ាងទៀត, យន្តការនេះ ក៏ផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល អាចស្វែងយល់កាន់តែស៊ីជម្រៅលើបញ្ហាប្រឈមជាក់លាក់តាមវិស័យដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ការណ៍នេះ បានអនុញ្ញាតឱ្យក្រសួង ស្ថាប័ននៃរដ្ឋាភិបាលមានលទ្ធភាពកាន់តែខ្ពស់ក្នុងការដាក់ចេញនូវ វិធានការបន្ថែមឱ្យចំគោលដៅ និងមានប្រសិទ្ធភាព ឬផ្តល់ភាពទន់ភ្លន់ក្នុងការអនុវត្តវិធានការមានស្រាប់ មួយចំនួន សំដៅដោះស្រាយកង្វល់នានារបស់វិស័យឯកជន។

យ៉ាងណាមិញ នៅមានសេសសល់កិច្ចការមួយចំនួន ពុំទាន់ទទួលបាននូវដំណោះស្រាយ ឬការឆ្លើយតប ពេញលេញនៅឡើយ ដែល **ឯកឧត្តមអគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានរាយការណ៍ជូន **សម្តេច ធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី** នូវសំណូមពររបស់វិស័យឯកជន ចំនួន ១០ ចំណុច ដើម្បីទទួលបានអនុសាសន៍ណែនាំ ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីសំណាក់ **សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី** ទាំងក្នុងលក្ខណៈជាគោលការណ៍ និងទាំងការដាក់ ចេញជាវិធានការជាក់ស្តែង សម្រាប់យកទៅអនុវត្តបន្ត។ ចំណុចទាំង ១០ នោះគឺពាក់ព័ន្ធនឹង៖

ទី១- ការសម្រួលបរិយាកាសធុរកិច្ច និងការវិនិយោគ តាមរយៈការផ្តល់ការសម្រួលក្នុងការបំពេញ កាតព្វកិច្ចគណនេយ្យ និងសវនកម្ម; ការលើកកម្ពស់តម្លាភាពនៃការងារប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងផលិតផលក្លែងក្លាយ; ការបន្តជំរុញការរៀបចំការចុះបញ្ជីអាជីវកម្ម តាមថ្នាលបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ការគាំទ្របន្ថែមដល់សហគ្រាសធុន មីក្រូ តូច និងមធ្យម; និងការចូលរួមរបស់វិស័យឯកជន ក្នុងការរៀបចំបទដ្ឋានគតិយុត្ត។

ទី២- ការសម្រួលបន្ទុកលើអនុលោមភាព តាមរយៈការជំរុញការអនុវត្តយន្តការ ក្រុមការងារ អធិការកិច្ចអន្តរក្រសួង, ការបន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍជំនាញ និងផលិតភាព របស់កម្មករ- និយោជិត និងការពង្រឹង ការដោះស្រាយវិវាទការងារក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ។

ទី៣- ការសម្រួលធុរកិច្ចនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចពន្ធដារ តាមរយៈការបន្តគោលការណ៍មិនយកពន្ធ; ការលុបការបង់ភាស៊ី និងការបង់កម្រៃផ្សេងៗ; ការអនុគ្រោះបន្ថែម ពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធលើអចលនទ្រព្យ; ការកែសម្រួលការប្រមូលពន្ធលើដីធ្លីមិនប្រើប្រាស់; ការសម្រួល និងការពង្រីកវិសាលភាពនៃការអនុគ្រោះពន្ធ ក្នុងវិស័យកសិកម្ម; ការផ្តល់ការអនុគ្រោះ ពិសេសសម្រាប់វិស័យទេសចរណ៍ក្នុងខេត្តសៀមរាប ការលើកទឹកចិត្ត ផ្សេងទៀត; និងការបន្តជំរុញកិច្ចការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ។

ទី៤- ការលើកកម្ពស់កិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម នៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចគយ តាមរយៈការសម្រួលវិធាន និងនីតិវិធីក្នុងការបញ្ជូនទំនិញ ការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពសេវាគយ និងការបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ អេឡិចត្រូនិក ឱ្យកាន់តែច្រើន; ការអនុញ្ញាតឱ្យមានការផ្តល់សេវាធ្វើការបន្ថែមម៉ោងរបស់មន្ត្រីគយ នៅពេលយប់; ការបន្តជំរុញការបណ្តុះបណ្តាល និងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណដើងសារគយ; និងការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងលើការនាំចូល ដោយខុសច្បាប់នូវ សាច់ជ្រូកបង្កក, មាន់, ស៊ូត និងត្រី ជាដើម។

ទី៥- ការលើកកម្ពស់ការដឹកជញ្ជូន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ តាមរយៈការដំឡើង កម្រិតទម្ងន់រថយន្ត ដឹកទំនិញ។

ទី៦- ការស្តារ និងការលើកស្ទួយការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ តាមរយៈការដាក់ដំណើរការក្រុមប្រឹក្សា ទេសចរណ៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិត្តិយសកម្ពុជា; ការសម្រួលដល់ទេសចរក្នុងការទស្សនាខេត្តសៀមរាប ដោយ ផ្សារភ្ជាប់នឹងការតភ្ជាប់ជើងហោះហើរ និងការសម្រួលផ្នែកទិដ្ឋាការ; ការលើកកម្ពស់បដិសណ្ឋារកិច្ចតាមច្រកទ្វារ ព្រំដែន; ការគិតគូរពង្រីកវិសាលភាពបណ្ណព្រំដែន; និងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ប្រតិបត្តិករទេសចរណ៍ នៅខេត្តសៀមរាប; ព្រមទាំងការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារសម្រាប់វិស័យនេះ។

ទី៧- ការជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និងកសិ-ឧស្សាហកម្ម តាមរយៈការកសាងប្រព័ន្ធផលិត គ្រាប់ពូជសុទ្ធលើប្រភេទស្រូវផ្កាវដ្តល និងសែនក្រអូប; ការពង្រឹងគុណភាពនៃការនាំចូលគ្រាប់ពូជបន្លែ និង ការផលិតពូជបន្លែក្នុងស្រុក; ការជំរុញការនាំចេញអង្ករ និងស្វាយចន្ទី; ការរៀបចំសហគមន៍កសិកម្ម; ការរៀបចំ បង្កើតច្បាប់ស្តីពីផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា និងការអនុវត្តយន្តការលើកទឹកចិត្តក្នុងវិស័យនេះ។

ទី៨- ការជំរុញការចូលរួមចំណែករបស់វិស័យធនាគារ ដើម្បីបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានឥណទាន សម្រាប់វិស័យឯកជន ដោយរក្សាឱ្យបាននូវស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈ ការរក្សាអនុបាតទ្រទ្រង់ដើមទុន ខនស៊ើវេសិន (Capital Conservation Buffer) ដែលមានភាពអនុគ្រោះ; ការអនុញ្ញាតឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ; ការបន្តអនុវត្តអត្រាប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ចជាប្រចាំប្រចាំប្រចាំ ក្នុងកម្រិតសមស្រប និងការបន្ត លើកទឹកចិត្ត គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យរៀបចំឥណទានឡើងវិញ។

ទី៩- ការជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យដី និងថាមពល តាមរយៈការកែលម្អការគ្រប់គ្រង និងការជំរុញ លើកទឹកចិត្តការធ្វើអាជីវកម្ម និងការនាំចេញថ្នាំអាវ; ការធ្វើសាមញ្ញកម្មនីតិវិធីនៃការចេញវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ ការនាំចេញ, និងការបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យលើដំបូល។

ទី១០- ការគាំទ្រដល់វិស័យសំណង់ និងអចលនទ្រព្យ តាមរយៈការបន្តអនុវត្តវិធានការជាក់លាក់ រួមមាន បន្តពន្យារពេលការអនុវត្ត និងការបង្កើនរយៈពេលនៃការបង់ពន្ធជាក់លាក់ តាមដំណាក់កាល; ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកសារពើពន្ធ និងការលើកលែងការផាកពិន័យនានា; ការបន្តបន្ថយកាតព្វកិច្ចដាក់ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យរងសវនកម្មឯករាជ្យ និងការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យជនបរទេសអាចកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ ជាដើម។

នៅក្នុងសុន្ទរកថានិងប្រសាសន៍ណែនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ **សម្តេចនិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានថ្លែង អំណរគុណចំពោះតំណាងផ្នែកឯកជន ដែលបានចូលរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសកម្ពុជាជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ **សម្តេចនិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានស្វាគមន៍ចំពោះការលើកឡើងដោយស្មោះត្រង់ និងក្នុងន័យ ស្ថាបនាពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាប្រឈមនានា ក្នុងនាមជាដៃគូសន្តានដែលមិនអាចខ្វះបាន និងបានបំពេញឱ្យគ្នា ទៅវិញទៅមកក្នុងដំណើរឆ្ពោះទៅកាន់សមាហរណកម្មនៅក្នុងតំបន់ដែលកាន់តែទូលំទូលាយ។ ក្នុងន័យនេះ អនុសាសន៍គោលនយោបាយរបស់តំណាងផ្នែកឯកជន ពិតជាមានសារៈសំខាន់ និងជាធាតុចូលសម្រាប់ រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការសម្រេចជាលក្ខណៈគោលនយោបាយក្នុងការដឹកនាំ។ ដោយហេតុនេះ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាល បានបង្កើតឱ្យមានវេទិកានេះឡើង។

បន្ថែមលើនេះ **សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានជម្រាបអ្នកចូលរួមទាំងអស់ ជាពិសេសចំពោះ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងផ្នែកឯកជនថាពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការដាក់ចេញនិងជំរុញការអនុវត្ត ប្រកបដោយឆន្ទៈមោះមុតឥតរាថយក្នុងការដាក់ចេញនូវកញ្ចប់វិធានការកែទម្រង់ នៅក្រោមយុទ្ធសាស្ត្រ **បញ្ហាកោណ-ដំណាក់កាលទី១** ស្របតាមប្រាំចនា “ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ ប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព” និងការអនុវត្តអភិក្រម ៥ យ៉ាង “**ឆ្លុះកញ្ចក់ ដូតទឹក ដុសក្តែល ព្យាបាល និងវះកាត់**” និងអភិក្រម “**ជវភាព នៃប្រព័ន្ធក្នុងតម្លៃមួយ (Dynamics of Stakeholder System)**” សំដៅការកសាងមូលដ្ឋានគ្រឹះឆ្ពោះទៅ សម្រេចចក្ខុវិស័យកម្ពុជា ឆ្នាំ២០៥០។ ទទឹងនឹងនេះ **យុទ្ធសាស្ត្របញ្ហាកោណ-ដំណាក់កាលទី១** កំណត់យក អាទិភាពគន្លឹះ ៥ គឺ “**មនុស្ស, ផ្លូវ, ទឹក, ភ្លើង និងបច្ចេកវិទ្យា**” ជាពិសេសគឺ “**បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល**” សម្រាប់ ឆ្លើយតបទៅនឹងបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មទី៤ និងបរិវត្តកម្មឌីជីថលនៃសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកម្ពុជា។

ជាការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណូមពរ និងបញ្ហាប្រឈមដែលបានលើកឡើងដោយតំណាងផ្នែកឯកជន **សម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានសម្រេចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដាក់ចេញនូវវិធានការមួយចំនួន ដែលនឹងមានប្រកាស ជូនតាមរយៈសេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីលទ្ធផលនៃវេទិការាជរដ្ឋាភិបាល- ផ្នែកឯកជន នាពេលឆាប់ៗខាងមុខ។